

Pilismarót Község Önkormányzata
Pilismarót
Rákóczi u. 15.

Tárgy: Észrevétel SZMSZ-tervezet

Pilismarót Önkormányzatának képviselő-testülete

Tisztelt Képviselő-testület!

A Dunakanyar Kultúrtáj és Környezetvédelmi Egyesület képviselőjében nyújtom be észrevételünket a 2023. február 28-án közzétett A Képviselő-testület és szervei, szervezeti és működési szabályzat tervezetéről (SZMSZ).

A Magyarország Önkormányzatairól szóló törvény 32. § (1) bekezdése szerint, az önkormányzati képviselő a település egészéért vállalt felelősséggel képviseli a választóinak az érdekeit. Éppen ezért kérjük, hogy az új SZMSZ elfogadása előtt alaposan olvassa át, értelmezze és tegyék fel maguknak és a jegyzőnek a következő kérdéseket:

1. Tudják-e pontosan, hogy a most hatályos SZMSZ mely pontokon jogszabálysértő és pontosan miért?
2. Mely tekintetben hiányos a hatályos SZMSZ és a Tervezet mely rendelkezései orvosolják ezeket a hiányosságokat? Készül-e összehasonlító elemzés és Önök látták-e?
3. Pontosán mely pontokon tér el a Tervezet a hatályos SZMSZ-től és mi az eltérések oka?
4. Mi indokolja a minősített többséget igénylő döntések körének módosítását, azok csorbítását?

A törvény leírja, hogy a helyi önkormányzás a helyi közügyekben demokratikus módon, széles körű nyilvánosságot teremtve kifejezi és megvalósítja a helyi közakaratot, viszont a tervezett SZMSZ többek között ezt a demokráciát szüntetné meg.

Véleményünk szerint az SZMSZ-tervezet lehetőséget nyújt arra, hogy a tervezett sóderbánya nyitását, valamint a jövőbeni káros beruházások betelepítését megkönnyítse, hiszen egyszemélyi döntés alá helyezi a településfejlesztési és a településszerkezeti terv módosításához szükséges jóváhagyást, vagyis a polgármester egy személyben dönthetne egy terület átminősítéséről.

A tervezett SZMSZ szerint sem a lakosság sem az érdeklükben fellépő civil szervezetek nem szólhatnak fel a testületi ülésen, valamint elveszi a hozzászólás jogát a közmeghallgatáson, arra ítélve a lakosságot, hogy a polgármesteri beszámolót meghallgatva ne mondassák ki véleményüket.

Az SZMSZ-tervezettel a polgármester a saját hatáskörébe akarja utalni a népszavazást, ami ellentétes a hatályos törvényekkel!

Az SZMSZ-tervezet lehetővé tesz egy diktatórikus, senkit meg nem hallgató vezetést Pilismaróton!

Az SZMSZ- tervezetben számos kodifikációs hiba, törvényismétlés szerepel:

a) a tervezet pontatlanul ismétli például a határozatképességre [SZMSZ-tervezet 55. § (1) bekezdés, Mötv. 47. § (1) bekezdés] illetve a polgármesterrel szembeni perindításra [SZMSZ-tervezet 66. § (3) bekezdés, Mötv. 70. § (1) bekezdés] vonatkozó szabályokat,]

b) a tervezet bevezeti a levezető elnök fogalmát, azt azonban, hogy ki lehet levezető elnök, ki tesz javaslatot a megválasztására, nem határozza meg (az Mötv. Sem),

c) a tervezet indokolása szerint célja a Pátyon működő szervezetek vélemény-nyilvánítási lehetőségének biztosítása.

1. A társadalmi szervezetek jogainak korlátozása

Bár az előterjesztés szerint az új SZMSZ egyik célja az önszerveződő közösségek bevonása a döntéshozatalba, a korábbi SZMSZ-hez képest csökkennek a jogaik, és a megmaradt jogaik gyakorlása elé is adminisztratív akadályokat gördítenek.

1.1. A társadalmi szervezetek indítványtételi, tájékoztatáskérési jogának megszüntetése

A jelenleg hatályos SZMSZ szerint a pilismaróti önszerveződő közösségek

- a) javaslatot tehetnek a képviselő-testület munkatervére [12. § (2) bekezdés h) pont],
- b) rendeletalkotást és határozathozatalt kezdeményezhetnek [26. § (1) bekezdés g) pont],
- c) az érdekkörükbe tartozó önkormányzati közügyekben, közszolgáltatásokban írásban kezdeményezhetik a tervezett döntésekről a tájékoztatást, az e célból szervezett rendezvényeken pedig, véleményt nyilváníthatnak [44. § (1) bekezdés].

Ezeket a jogokat az SZMSZ-tervezet nem ismeri.

Véleményünk szerint ezeknek a jogoknak a megszüntetése azért történne meg mert civil szervezetként fellépünk a tervezett bányá ellen.

1.2. A társadalmi szervezetek tanácskozási jogának adminisztratív korlátozása

Az SZMSZ-tervezet önkormányzati nyilvántartásba vételhez köti a tanácskozási jog gyakorlását [SZMSZ-tervezet 17. § (4) bekezdés]. A jelenleg hatályos SZMSZ ilyen korlátozást nem ismer, és a korlátozás teljes mértékben irracionális is: a civil szervezetek nyilvántartás tartalma teljes mértékben közhitelesen megismerhető a cégbíróság civil szervezetek névjegyzékéből. Ez a szabályozás ugyanakkor lehetőséget ad a tanácskozási jog korlátozására.

Magasabb törvénnyel való ütközés:

A tanácskozási jog gyakorlásának nyilvántartásba vételhez kötése ellentétes azokkal a jogszabályi rendelkezésekkel [pl. a környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény 98. § (2) bekezdés c) pont], amelyek tanácskozási-véleményezési jogot biztosítanak a civil szervezeteknek.

Az Möt. 53. § (3) bekezdése ad lehetőséget arra, hogy a képviselő-testület meghatározza, mely önszerveződő közösségek képviselőit illeti meg a tanácskozási jog a képviselő-testület ülésein, és bár a rendelkezésnek semmilyen hozzáférhető bírósági gyakorlata nincs, az egyértelműen kijelenthető, hogy nem ad alapot arra, hogy a tanácskozási jogot a jogszabályban biztosítottakhoz képest szűkítse az Önkormányzat.

1.3. A minősített többséget igénylő döntések módosítása

A minősített többséget igénylő döntések köre több ponton módosult, ezek közül a településfejlesztési eszközök és a településszerkezeti terv jóváhagyása, területszervezési kezdeményezésének kikerülését tartjuk fontosnak.

A hatályos SZMSZ 23. § (2) bekezdés f) pont elhagyása a bányaberuházással kapcsolatos önkormányzati döntéseket jelentősen megkönnyítené, vagyis az SZMSZ-tervezet elfogadása esetén a polgármester egyszemélyben dönthetne egy terület átminősítéséről.

2. Nyilvánosság korlátozása

2.1. A hatályos SZMSZ 13. § (8) bekezdésével ellentétben az SZMSZ-tervezet nem tartalmazza, hogy a testületi ülések helyét, idejét és tervezett napirendi pontjait a hirdetőtáblán és az önkormányzati honlapon is közzé kell tenni.

2.2. Az SZMSZ-tervezet szerint a képviselő-testületi ülést más helyszínen is meg lehet tartani [SZMSZ-tervezet 42.§(2)], ezzel az önkormányzat sérti a lakosság képviselő-testületi üléseken való részvétel jogát, amelyet a Mötv. Szabályoz. Nincs konkrétum a más helyszín megjelölésére és nincs megnevezve a helyszínváltoztatás oka.

2.3. A hatályos SZMSZ 27.§-val ellentétben az SZMSZ-tervezet nem tartalmaz szabályokat rendelettervezetek társadalmi egyeztetéséről, az e körben megvalósuló közzétételi köteleességről, a társadalmi egyeztetés eredményének értékeléséről.

2.4. A hatályos SZMSZ 30.§-val ellentétben az SZMSZ-tervezet nem rögzíti egyértelműen hogy a képviselő-testületi ülésekről hangfelvételt kell készíteni, és azt fél évig megőrizni.

Egy helyen, mintegy kodifikációs hibaként van utalás hangfelvételre [SZMSZ-tervezet 16. § (2) bekezdés].

Ezek a rendelkezések együttesen és egyenként is alkalmasak a döntéshozatal átláthatatlanságának biztosítására.

3. Népszavazásba való beavatkozás

Nsztv. 34. § szerint (1) valamint a 36. § (1) pontjai határozzák meg a népszavazás kezdeményezését, és hogy a népszavazási kérdést a HVB-nek kell benyújtani. Az SZMSZ-tervezet a népszavazási kérdés benyújtását a polgármesternek rendeli alá, amely ellentétes a magasabb törvénnyel.

4. Közmeghallgatáson a hozzászólások korlátozása, falugyűlés eltörlése

A demokrácia egyik alappillére, hogy a helyi lakosság elmondhassa véleményét, kifejtse álláspontját. Erre hivatott az állam által biztosított közmeghallgatás és a helyben biztosított falugyűlés.

Az SZMSZ-tervezet (38.§) leírja, hogy a közmeghallgatásra a testületi-üléseken alkalmazott szabályokat kellene alkalmazni, ami azt jelenti, hogy senki nem szólalhat fel, így a közmeghallgatás elveszítené a jelentőségét.

Mötv. 54. § szerint a közmeghallgatás az amelyen a helyi lakosság és a helyben érdekelt szervezetek képviselői a helyi közügyeket érintő kérdéseket és javaslatot tehetnek. Az elhangzott javaslatra, kérdésre a közmeghallgatáson vagy legkésőbb tizenöt napon belül választ kell adni.

Az SZMSZ-tervezetben nem szerepel Falugyűlés összehívása, ezzel elvonná a lehetőséget a szabad vélemény nyilvánítástól.

Összességében az SZMSZ-tervezet megfosztaná a lakosokat a szabad véleménynyilvánítási joguktól, nem szólhatnak bele a saját környezetükben zajló ügyekbe. Ezzel az SZMSZ-el az önkormányzat nem tekinti partnernek azokat a választópolgárokat, akik bizalmat szavaztak nekik, valamint az SZMSZ-tervezet több helyen ellenmond a magasabb rendű törvényeknek.

Kérem a tisztelt képviselő-testületet, hogy az SZMSZ-tervezetet jelen formájában ne szavazzák meg, hiszen mi Pilismaróti lakosok vagyunk, pilismaróti SZMSZ-el és nem kell elfogadni egy Páty községre íródott, pátyi közösségnek szóló szabályzatot.

Pilismarót; 2023.03.16.

Tisztelettel!

Korcsák Mónika
Elnök
